

Thoomes, Daniël Theodoor

gesch/opvoedk

Opvoeding als opdracht : over Friedrich Schleiermachers opvoedingsfilosofie / D.Th. Thoomes – Kampen: Kok, 1989.

Op grond van een eigen vertaling van belangrijke gedeelten uit Schleiermachers ‘Pädagogik Vorlesungen aus dem Jahre 1826’ schetst de auteur diens opvoedingsfilosofie. Men kan deze beschouwen als de beste uiteenzetting van de theoretische pedagogiek uit het begin van de vorige eeuw in Duitsland. In het derde hoofdstuk wordt de visie van Schleiermacher in verband gebracht met diens theologisch standpunt en met de Romantiek. Het volgende hoofdstuk levert het bewijs voor de stelling dat Schleiermacher niet beschouwd kan worden als de vader van de geesteswetenschappelijke pedagogiek. Na een beschouwing van cultuurhistorische en biografische aard beantwoordt de schrijver in het laatste hoofdstuk de vraag welke betekenis Schleiermacher voor het heden heeft. De opvoeding heeft volgens Schleiermacher boventijdelijke kenmerken; anderzijds heeft hij wel degelijk oog gehad voor de veranderlijke kenmerken van maatschappij en cultuur. Voor wie enige belangstelling heeft voor de historische pedagogiek is dit een boeiende, zeer leesbare studie over iemand die eigenlijk vooral bekendheid geniet als theoloog.

Prof. dr. P. Roest.

89-2065 PRISMA-lectuurvoorlichting, Voorburg

• • • • •

Thoomes, D.Th.

theol/opvoedk

Opgroeien in perspectief : theologisch-pedagogische opstellen / D.Th. Thoomes – Kampen: Kok, 1990.

In vervolg op zijn proefschrift over de pedagogische inzichten van Friedrich Schleiermacher (1989) verrast de auteur theologisch en pedagogisch geïnteresseerden met drie studies over relevante teksten van Luther, Lessing en Schleiermacher. De confrontatie leidt tot zeer uiteenlopende antropologische en ook pedagogische inzichten, dus tot wat in de titel wordt aangeduid met wisselend ‘perspectief’. Deze publikatie is de aanzet tot een breedvoerig theologisch-pedagogisch onderzoek, dat uiteindelijk helderheid moet verschaffen over de zin van het opvoedend handelen. Met deze publikatie heeft de schrijver een goede bijdrage geleverd aan de zo noodzakelijke pedagogische herbezinning. Het is geen gemakkelijke lectuur, maar wie deze auteur tot gids neemt, zal getroffen worden door zijn bijdrage aan de theologische antropologie in haar actuele verscheidenheid.

Prof. dr. P. Roest

90-3929 PRISMA-Lectuurvoorlichting, Voorburg